

Telegraaf-team houdt wagen tijdens Dakar-rally met hout en touw bij elkaar

Met horten en stoten

■ Frank jaagt chauffeur Rob de stuipen op het lijf terwijl ze nota bene langs een ravijn rijden.

Na drie maanden van voorbereiding was het verleden week zover: onze verslaggever Rob Hammink vertrok met een stokoude Peugeot 404 uit 1971 vanuit Amsterdam naar Dakar. Onzekerheden in het verschiet en eindeloze wegen, die opgeteld een afstand van 6500 kilometer en verschillende culturen overbruggen. Met een ingewikkeld aangedreven turbo het trucje klaren, is een aardige prestatie, maar met een barrel door weer, wind en stof te ploegen is bijkans een koninklijke onderscheiding waard. Samen met copiloot Frank van Nimwegen ploetert Hammink al een week richting de Senegalese stad en probeert, als de situatie het toelaat, per satelliet dagelijkse verslagen door te zenden, te lezen op www.telegraaf.nl

door ROB HAMMINK

„En toch is het geweldig” is een gevleugelde uitdrukking in onze auto als zich weer eens technische of emotionele of culinaire tegenslag aandient. Om daarna – naar eigen inzicht – aan te vullen met: „In ieder geval beter dan je nu te buigen over de bonusaanbiedingen bij een kruidenier.”

Of in de Spaanse regen, zo'n vier dagen geleden: „Je zult het nu maar gewoon warm hebben, gewoon zitten te eten of gewoon een schone onderbroek aantrekken. Saai en burgerlijk. Wat is er mis met vier dagen achter elkaar kant-en-klarmaaltijden eten met het spectrum van boeuf bourguignon tot boeuf bourguignon. Een douche? Ha. Je kunt nog je hele leven onder de douche. Zo'n ding is eigenlijk nutteloos.” Elkaar aankijken is er op zulke momenten niet bij, uit angst op een leugen te worden betrap.

Deze barre rally van Amsterdam naar Dakar is van alles, maar saai in ieder geval niet. Hoe kan het ook anders. Jerrycans duwen constant in je rugleuning, de meegenomen kaas wordt iedere dag kleurrijker (lees: blauwer) en één oor blijft onbewust altijd gericht op het geluid van de motor. Dan heb ik het niet eens over de dansjes die we tijdens lange nachtelijke routes verzinnen om de tijd te doden. Handgebaren die de jongens van de Village People met jaloezie zouden vervullen. Maar iedere choreograaf zou bij het aanschouwen daarvan zelfmoord plegen, evenals een wilkeurige componist die ons mee hoort krijzen met Kool & The Gang.

Oversteek
En zo trekken de dagen voorbij met de Peugeot, onze dierbare, trouwe vierwieler, als grootste steun en toeverlaat. Wat moesten we zonder haar. „Alleen van mijn moeder houd ik meer”, braakte ik vandaag nog tandglazuurtergend uit. Toegegeven: loopt weer als een zonnetje. Weer, want de éminence grise, of liever la grande dame, dreigde er nu en dan de brui aan te geven. Van Nimwegen zat de eerste saai en vermoeiende etappes door Frankrijk en Spanje meer onder de motorkap dan in de auto. De boomlange ingenieur gaf niet op. Hij blees spoeiers door, trapte tegen de banden, schudde zijn hoofd, trok zijn diepste rimpels en hoopte dat het probleem zich

'Op deze manier Afrika verkennen is uniek'

zelf zou oplossen. We haalden hortend en stotend het Spaanse havenplaatsje Sotogrande om daar de oversteek naar Marokko te maken. Want daar repareert iedere kapper een Peugeot, zo wilde de logica van allerlei amateur-antropologen.

TAROUDANT (Marokko)

„En toch is het geweldig” is een gevleugelde uitdrukking in onze auto als zich weer eens technische of emotionele of culinaire tegenslag aandient. Om daarna – naar eigen inzicht – aan te vullen met: „In ieder geval beter dan je nu te buigen over de bonusaanbiedingen bij een kruidenier.”

Maar het probleem werd steeds erger en nadat alle oplossingen de revue hadden gepasseerd en alle andere rallygenoten hun technische knobbels hadden losgelaten op een zeer onregelmatig lopende motor, was het een met olie besmeurd mannetje in Tetouan die de klus klaarde. „De uitlaatklep van de eerste en tweede cilinder zat vast”, zo legde Van Nimwegen uit.

„De reis, met alle obstakels zoals corrupte ambtenaren, is geweldig”, vervolgt hij. „En ook Afrika op deze manier verkennen is uniek. Ik kende alleen het zuiden van dit enorme continent. Mij valt op dat het kouder is en de mensen veel vriendelijker zijn dan ik verwachtte, hoewel alles wel om geld draait, maar dat doet het in onze samenleving op een

heel andere manier natuurlijk ook. Leuk die culturen. Toen we vanmiddag het Atlasgebergte overgingen, zag je op eens meer creoolse invloeden in de mensen. Beetje kroeshaar en donkerder.”

Ramadan

Tijdens ramadan, zoals nu,

■ De bijna heilige drie-eenheid: de Peugeot, verslaggever Rob Hammink en copiloot Frank van Nimwegen in het Atlasgebergte. Rob en Frank vechten weliswaar om een verdwaalde vijg in de auto, maar kunnen het verder prima vinden.

■ Zomaar ergens onderweg: man met kameel.

ko is onze Peugeot een bezienwaardigheid en wordt met gepast respect begroet. „De grootste uitdaging voor mij is toch de techniek. Hoe houd je een 33 jaar oude auto aan de praat? Ik geniet van de eenvoud van het motorblok, zo degelijk en zo overzichtelijk. Ik weet zeker dat we Senegal halen. Ook het probleem van vandaag, een te warme motor, is opgelost. Ik heb net de fan met een parker vastgezet zodat hij constant meedraait.” Tja, die Frank. We hebben er, nu ik dit schrijf, een dikke 4000 kilometer opzitten en zijn pas vijf dagen onderweg. Wat de rit met ons doet? Clichématig en vreselijk voorspelbaar zou je kunnen zeggen dat we grenzen verleggen en leren herwaarderen. Zakjes die we normaal zouden wegdoorden, koesteren we. Altijd handig. Met nutteloze stukjes hout en

touw houden we de auto bij elkaar. Om een verdwaalde vijg tussen de twee voorstoelen wordt bijkans gevochten. Misschien slaan we morgen elkaar ritueel de hersens in, maar we blijken het echt goed met elkaar te kunnen vinden en dat kun je niet van alle

'Misschien slaan we elkaar morgen de hersens in...'

teams zeggen. Voer voor psychologen wat drie weken vrijwillige opsluiting in een kooi van blik met mensen doet. „Ik ga met je mee.” Van Nimwegen reageerde op onze oproep voor een copiloot. Hij won het van honderden anderen. Het lijkt allemaal zo lang geleden. De werkelijkheid wordt nu iedere dag ingehaald door een nieuwe en dat maakt een avontuur als dit zo... uh... geweldig.

Verleden week zaterdag gingen zo'n dertig teams van start vanuit Blijburg, het strand bij de nieuwe wijk IJburg in Amsterdam. Het precieze aantal deelnemers is me nooit echt duidelijk geworden en evenmin waar al die teams zich momenteel bevinden. Soms hoor je via de tamtam dat een aantal is gestrand. Op andere momenten duiken deelnemers op waar je ze niet verwacht, zoals de twee meisjes, die we gisteren heel toevallig tegenkwamen in een hotel in het oude 'love and peace' Marrakech, nog steeds de pleisterplaats van hippies. Chaos; de charme van de anarchie, zullen we maar zeggen.

„Situaties en vriendschappen laten zich niet afdwingen”, zegt Nikko Norte (40) in alle wijsheid als hij evenementen als deze bespiegelt. De oudcommando, piloot, schrijver en beroepsavonturier, die ik ooit interviewde in

Spanje waar hij een gerespecteerd stierenvechter is, rijdt ook mee. Sterker nog, we hebben ons bij hem aangesloten, of hij bij ons.

Terwijl anderen zich maanden voorbereidden, stapte Norte pas twee weken geleden in met de altijd terugkomende zin: „Het komt allemaal goed.” Kijk, met zo'n vent win je de oorlog. „Ben samen met John Inden hieraan begonnen. Ik kende hem niet, maar kwam hem een paar weken geleden toevallig tegen. Ook hem sprak het achterliggende goede doel aan: op een ludieke manier geld bij elkaar sprokkelen voor een ziekenhuis in Gambia. Terwijl ik me wild zocht naar een auto van maximaal vijfhonderd euro, had Inden een prachtige Mercedes 200D uit 1977 staan, overcompleet. Die gaat veel geld opleveren tijdens de veiling in Banjul.”

Banjul? Dakar toch? Norte lacht zijn eeuwige lach. „Nee, we gaan eerst naar Dakar en daarna rijden we door omdat de Senegalese regering geen auto's ouder dan vijf jaar als import toelaat. Een nieuwtje voor je; ik vecht in april mijn laatste gevecht in Spanje.”

Echte mannen

Norte is maar een van de deelnemers. Zo rijdt Harry de Jong samen met een vriend, Henk Verschuren, op een oude Yamaha XT 500. De echte mannen. In Sotogrande, tijdens de eerste samenkomst van de deelnemers: „Onze motorfietsen doen deze barre rally eer aan. Mijn ketting is zo uitgelubberd dat hij bijna over de weg sleept, de remmen zijn op en voelen aan als sponzen. Olie lusten ze ook: een liter op de honderd kilometer.” Frank komt net binnen. „Ook zij hebben dit plaatsje gehaald.”

Zoveel achter ons en nog zoveel voor ons. Hoe dieper we Afrika intrekken, des te spannender het zal worden. De verhalen over corrupte douaniers, landmijnen in Mauritanië, afslaan auto's wegens uiterst fijn stof in het luchtfilter hebben ons nu al bereikt. Maar we zijn er klaar voor. De Peugeot, Frank en ik vormen een bijna heilige drie-eenheid met slechts één doel: Dakar. Pardon: Banjul.

Complete verzameling La Diligence onder hamer

Spectaculaire veiling rijtuigenmuseum

door MAARTEN JAGER

HEERLEN – Het gebeurt niet iedere dag dat de inhoud van een compleet museum wordt geveild. Tot een half jaar geleden was La Diligence in Heerlen in 'full swing'. Maar toen overleed eigenaar-verzamelaar Cees van Tilburg en voor de toekomst van zijn boerderijcomplex met een enorme rijtuigenverzameling werd gevreesd. Voortzetting van Museum La Diligence bleek niet mogelijk te zijn omdat met de fiscus diende te worden afgerekend.

Met als gevolg dat aanstaande vrijdag de grootste rijtuigenveiling ooit zal plaatsvinden (kijkdagen: vandaag tot 18.00 uur; daarna op afspraak). In totaal gaat het om 350 rijtuigen en sleden: van een eenvoudige Groningse kerkbrik tot een kostbare postkoets (Park Drag) uit 1895, die minstens een halve ton moet opbrengen. Verder komen honderden koetslampen, bellen en tuigen onder de hamer alsmede vijf oldtimers.

Veilinghuis Hessink's verwacht veel belangstelling voor de nalatenschap van verzamelaar Van Tilburg, die een bekende persoonlijkheid was in Heerlen. Niet in de laatste plaats dankzij de jaarlijkse rijtuigenoor die hij iedere zomer in Zuid-Limburg organiseerde. Nederland telt zo'n 30.000

menners en veel liefhebbers zullen een bod achterlaten op een 'Roofseat Break', een Friese sjees of een 'Gentlemen Driving Phaeton'. Streekmusea bieden misschien op de fraaie zeventiende- en achttiende-eeuwse arrensleden.

Zeldzaam

Maar voor sommige zeer bijzondere koetsen komen kopers ook uit het buitenland. Tot de uiterst zeldzame exemplaren hoort onder meer de 'Concord Coach' van de Wells Fargo Overland Express, die vanaf 1865 in New Hampshire werd gemaakt. Van Tilburg haalde hem uit de Verenigde Staten. Naar verwachting zal de rode koets met gele wielen de oversteek nogmaals maken. Vrijwel niemand beschikt over voldoende

de ruimte voor zo'n hoge postkoets-met-bagage.

Toch kunnen kleinbehuisden ook slagen in het voormalige rijtuigenmuseum. Wat te denken van een circuswoonwagen voor lilliputters, die omstreeks 1900 in Engeland werd gebouwd en waarvoor Hessink's Veilingen € 2500 nooteert? En anders is er altijd nog een zilverkleurige praallijk koets uit dezelfde periode (schatting € 3000).

Kijkdagen en veiling: Zandweg 179, Heerlen.

■ De laatste tien jaar kwam er geen originele 'Concord Coach' op de markt. FOTO: HESSINK'S